

відносин; узгодження інтересів сторін; розробка та внесення пропозицій, цільових програм щодо удосконалення законодавства у сфері соціально-трудова відносин.

Заходами покращення механізму гуманізації підприємницької діяльності, можуть бути такими: заохочення найманих працівників в їх бажанні стати акціонерами, членами керуючого органу підприємства (це допоможе розвиватися підприємницькому типу економічної поведінки працівників); розвиток партисипативного управління, що виявляє направленість на розвиток творчої активності працюючого (в основі – втілення підприємницьких можливостей за рахунок використання ресурсів та можливостей підприємства); широке використання економічних важелів мотивації.

Можна зробити висновок, що соціально орієнтований і надійний приватний бізнес можливий лише за присутності соціально значущої держави, яка залежить від розвитку громадян. Всім учасникам потрібно розуміти, що стабільний розвиток суспільства, збільшення добробуту бізнесу, поліпшення умов виробничої діяльності, зменшення рівня диференціації доходів, участь в управлінні підприємством – прямий наслідок дійсного продуктивного механізму соціального партнерства. Перехід до сталого економічного розвитку реальний тільки за погодженням дій та всіх інтересів учасників взаємодіючих сторін.

Список використаних джерел

1. Гетьманцева Н. Д. Інтерес в правовому регулюванні трудових відносин / Н. Д. Гетьманцева // Науковий вісник Чернівецького національного університету. Серія «Правознавство». – Чернівці : Рута, 2012. – Вип. 618. – С. 66-70.
2. Гетьманцева Н. Д. Соціальне партнерство як спосіб інтеграції інтересів суб'єктів соціально-трудова відносин / Н. Д. Гетьманцева // Підприємництво, господарство і право. – 2016. – №3. – С. 82-86.
3. Європейська соціальна політика і моделі соціального партнерства: навч.-метод. посіб. / Н. Г. Діденко, І. Я. Тодоров, О. Р. Чугрина, О. К. Міхеєва; за заг. ред. Н. Г. Діденко. – Донецьк : ДонДУУ, 2011. – 219 с.
4. Концепція Загальнодержавної цільової економічної програми розвитку промисловості до 2020 р. : розпорядження КМУ від 17 липня 2011 р. // Офіційний вісник України. – 2013. – №66. – Ст. 2402.
5. Хоменко І. О., Волинець Л. М., Чубикіна А. О. Стратегічні засади інвестування в людський капітал для забезпечення розвитку національної економіки України. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2020. № 1 (21). С. 38-45.
6. Хоменко І. О., Гурнак В. М., Волинець Л. М. Інтелектуалізація логістичних ланцюгів постачань при виконанні міжнародних перевезень на основі інвайронментальної концепції управління. Новітні технології сучасного суспільства (НТСС-2019) : зб. тез наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 12 грудня 2019 р.). Чернігів : Черніг. нац. технол. ун-т, 2019. С. 165-166.

Степанець Ю. О., здобувач вищої освіти 3 курсу, група КЮ-191

Науковий керівник – **Хоменко І. О.**, д.е.н., професор

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РИНКУ КРИПТОВАЛЮТ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

В сучасному світі, в умовах процесів глобалізації та цифровізації економічні відносини, як на макро- так і на мікро- рівнях, зазнають занадто суттєвих та важливих змін. Розвиток економіки в геометричній прогресії призводить до швидкої еволюції форм грошей [3, с. 337].

Криптовалюта – це різновид цифрової валюти, облік внутрішніх розрахункових одиниць якої забезпечує децентралізована платіжна система (тобто немає внутрішнього або зовнішнього адміністратора або будь-якого аналога) [4, с. 341].

Сьогодні ринок криптовалют розвивається надзвичайно стрімко, охоплюючи велику кількість країн, враховуючи й Україну. Займатися майнінгом (підключенням комп'ютерів до загальної мережі блокчейн для проведення транзакцій із метою отримання винагороди у вигляді криптовалюти) набуває все більшої популярності.

Стрімке зростання деяких криптовалют сприяло до збільшення обсягів інвестування в них. Перспективність інвестування в криптовалюту обумовлена тим, що навіть значні

коливання курсів не є проблемою, адже Bitcoin подорожчав за останні 5 років у більше, ніж 240 разів і, не дивлячись на спад протягом останніх місяців 2021 р., є високі шанси щодо подальшого зростання його вартості [6, с. 343].

За даними блокчейн-компанії The Chainalysis, яка займається створенням аналітики стосовно використання цифрових активів, Україна у 2020 р. стала лідером у сфері вживання віртуальних активів серед населення держави. Це обумовлено тим, що саме українська команда розробників блокчейн-технологій є однією із найкрупніших серед блокчейн-команд світу. Завдяки достатньо високій цифровій грамотності населення держави розробникам вдається стрімкий розвиток технології. Однією з переваг виступає те, що в Україні відбулося значне поширення використання безготівкових розрахунків та популяризація NFC-засобів, а також PayPass технологій [8].

До найбільш популярних майданчиків купівлі-продажу криптовалюти в Україні належать: Kuna, BTC Trade, мобільний гаманець Bitxfy, агрегатор Best Change, платформи LocalBitcoins і CoinMama, а також біткоіни-обмінники UkrCash, E-BTC, Let'sPay і Bitcoin24. Найбільш поширеними криптовалютами в Україні, як і у світі є Bitcoin та Ethereum [2, с. 27].

За даними Міністерства цифрових трансформацій України, станом на 2020 р. велика кількість компаній різного роду діяльності часто беруть участь у діяльності іноземних майданчиків для обміну криптовалютами в ролі посередників. Це обумовлено наявністю різних обмежень в українському законодавстві та українській банківській системі у розрізі міжнародних операцій. На думку експертів Мінцифри, ринок криптовалют в Україні досить розвинений [7, с.79].

У своєму глобальному індексі прийняття криптовалют у 2021 року аналітичний сервіс Chainalysis досліджував прийняття криптовалюти звичними людьми. Основна увага приділялася окремим випадкам крипто-операцій та заощаджень, а не спекуляціям та торгівлі. Використовувалися, перш за все, такі фактори, як обсяг торгівлі та оцінка біржових операцій. Однак на тлі піку інтересу до криптовалют у лідери списку вийшли нові країни. Україна, яка посіла перше місце у випуску 2020 року, тепер поступилася В'єтнаму, Індії та Пакистану (рис. 1). В 2021 році українці стали лідерами з обсягу криптооперацій роздрібних інвесторів, також потрапивши до списку 10 країн з найбільшим доходом на біткоінах у 2020 році [5, с.199].

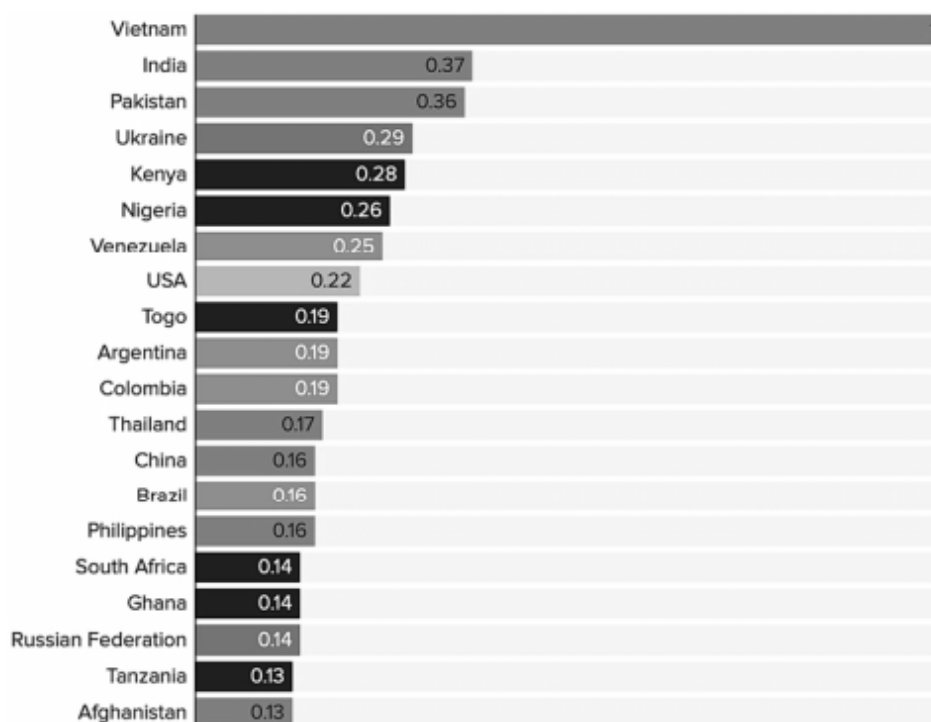

Рис. 1. Індекс глобального прийняття криптовалют

Серед учасників ринку криптовалюти в Україні слід також назвати емітентів токенів. У 2021 році обсяги ІСО (криптовалюти) компаній з українським походженням сягнули 100 млн. дол. США. Найбільшу вартість серед вітчизняних криптовалют має MinexCoin - 35 млн. дол., TaaS - 25,2 млн. дол. та ін. [2, с.28].

Стрімкий розвиток та перспективність ринку криптовалют потребує правового регулювання. Україна усвідомлює важливість розвитку ринку криптовалют і працює над нормативно-правовою базою, що виражається у прийнятті законопроектів, які створюють правову базу для функціонування криптовалют в Україні. Розвитку ринку криптовалют в Україні сприятиме його легалізація. 17 лютого 2022 року Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про віртуальні активи». Відповідно до зазначеного Закону регулювання ринку віртуальних активів віднесли до компетенції Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та Національного банку.

Ухвалення Закон України «Про віртуальні активи» має наступні переваги:

– діяльність криптобірж, як вітчизняних, так і іноземних, відтепер є легальною в Україні;

– банкам дозволяється відкриття рахунків для компаній, основна діяльність яких пов'язана з обігом віртуальних активів;

– дозволяється тримання заощаджень у віртуальних активах;

– гарантується державний, зокрема судовий, захист прав на віртуальні активи [1].

Таким чином, незважаючи на відсутність правового регулювання у 2020-2021 роках Україна займала лідируючі позиції щодо рівня прийняття криптовалют та обсягу криптооперацій. Легалізація обігу віртуальних активів на державному рівні, яка відбулась у лютому 2022 року сприятиме розвитку ринку криптовалют та збільшенню обсягів криптооперацій.

Список використаних джерел

1. В Україні легалізували віртуальні активи. 2022. URL: <https://www.dw.com/uk/v-ukraini-lehalizovaly-virtualni-aktyvy/a-60818871>
2. Кайряк, Н. С. Аналіз ринку криптовалюти в Україні. *Сучасні інформ. технології та телекомунікаційні мережі: тези доп. 56-ої наук. конф. молодих дослідників ОНПУ-магістрантів. Одеса, 2021. С. 25-29.*
3. Капустинська В. В. Криптоактиви: переваги та недоліки. *Сучасні гроші, банківські послуги та фінансові інновації в цифровій економіці: матеріали наук.-практ. інтерн. конф. студ. аспір. і молод. вчених – Дніпро: Середняк Т. К., 2021. С.336-338.*
4. Кузьмін І. Д. Криптовалюта: становлення, ризики, перспективи та регулювання. *Сучасні гроші, банківські послуги та фінансові інновації в цифровій економіці: матеріали наук.-практ. інтерн. конф. студ. аспір. і молод. вчених - Дніпро: Середняк Т. К., 2021. С.341-343.*
5. Лукач А. М. Тенденції розвитку крипторинку та його місце у фіскальній системі України. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут».* 2021. №19. С.198-204.
6. Микитенко В. О. Ринок криптовалют в Україні: перспективи розвитку та регулювання. *Сучасні гроші, банківські послуги та фінансові інновації в цифровій економіці: матеріали наук.-практ. інтерн. конф. студ. аспір. і молод. вчених. – Дніпро: Середняк Т. К., 2021. С.343-345.*
7. Савченко М. В. Детермінанти розвитку ринку криптовалют в Україні та світі. *Економіка і організація управління.* 2020. №4. С.75-80.
8. Україна №1 в світі з використання криптовалют – Мінцифри. *Liga.net.* 2020. URL: <https://ua-news.liga.net/economics/news/ukraina-1-v-sviti-z-vikoristannyakriptovalyut---mintsifri>
9. Хоменко І. О. Криптовалюти як сучасні інноваційні платіжні системи. *LXXIV Наукова конференція професорсько-викладацького складу, аспірантів, студентів та співробітників відокремлених структурних підрозділів університету: тези доп. (16-17 трав. 2018 р., м. Київ). К. : НТУ, 2018. С. 410.*
10. Хоменко І. О., Брехунова Д. О. Франчайзинг як сучасна форма ведення бізнесу // *Юність науки – 2020: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених» (м. Чернігів, 23-24 квітня 2020 р.)* Чернігів : ЧНТУ, 2020. С.33-35.